Cuprins

Cuvânt-înainte ..... **XI**

Listă de abrevieri ..... **XIII**

Titlul I. Introducere **1**

Capitolul I. Scurtă descriere a istoriei afacerilor **1**

Secțiunea 1. Evoluție temporală 1

Secțiunea a 2-a. Consecințele evoluției formelor de afaceri și situația afacerilor contemporane 6

Capitolul II. Definiția dreptului afacerilor **8**

Capitolul III. Importanța și rolul studiului dreptului afacerilor **10**

Capitolul IV. Justificarea economică a studiului dreptului afacerilor **12**

Capitolul V. Actualitatea studiului dreptului afacerilor. Evoluția de la dreptul comercial la dreptul afacerilor bazat pe teoria monistă **14**

Capitolul VI. Izvoarele dreptului afacerilor **16**

Secțiunea 1. Acte normative 16

Secțiunea a 2-a. Tipuri uzuale de contracte în materia afacerilor 17

§1. Contracte încheiate cu rolul de a pregăti afacerea 17

1.1. Raportul de *due diligence* 17

1.2. Scrisoarea de intenție (*letter of intent*) 18

1.3. Acordul de confidențialitate (*non-disclosure agreement*) 18

1.4. Memorandul înțelegerii (*memorandum of understanding*) 19

§2. Înscrisuri prin care se finalizează afacerea 20

Secțiunea a 3-a. Actul juridic unilateral 27

§1. Delimitarea conceptului de act juridic unilateral 27

§2. Actul unilateral ca izvor autonom de obligații în sfera afacerilor 28

2.1. Promisiunea unilaterală 28

2.2. Oferta de a contracta 28

§3. Actul unilateral în activitatea societăților 29

§4. Actul unilateral în procedurile de prevenire a insolvenței, de insolvență și de reorganizare a societăților 32

§5. Actul unilateral în dreptul muncii 33

§6. Actul unilateral în dreptul penal al afacerilor 34

§7. Acte unilaterale în fiscalitatea afacerii 35

§8. Acte unilaterale în operațiunile de finanțare a afacerilor 35

Secțiunea a 4-a. Uzanțele în afaceri 36

Secțiunea a 5-a. Jurisprudența 38

Titlul II. Aspecte de teorie generală a dreptului afacerilor. Dreptul comun al raporturilor juridice de afaceri 41

Capitolul I. Raportul juridic de afaceri 41

Secțiunea 1. Noțiune 41

Secțiunea a 2-a. Definiție și trăsături caracteristice 42

Secțiunea a 3-a. Structura și elementele raportului juridic de dreptul afacerilor 43

§1. Subiectele raportului de dreptul afacerilor 43

§2. Conținutul raportului de dreptul afacerilor 44

§3. Obiectul raportului de dreptul afacerilor 56

Secțiunea a 4-a. Proba raportului juridic de dreptul afacerilor 56

Capitolul II. Nașterea, modificarea, transformarea, stingerea raportului juridic de dreptul afacerilor 58

Secțiunea 1. Nașterea obligațiilor de afaceri 58

Secțiunea a 2-a. Transmisiunea și transformarea obligațiilor de afaceri 58

Secțiunea a 3-a. Executarea obligațiilor de afaceri 60

Secțiunea a 4-a. Stingerea obligațiilor de afaceri 63

Capitolul III. Participanții la raportul juridic de afaceri 65

Secțiunea 1. Profesioniștii. Noțiuni generale 65

Secțiunea a 2-a. Înființarea și efectul dobândirii personalității juridice 65

§1. Societățile reglementate de Legea nr. 31/1990 65

§2. Societățile civile 68

§3. Alte forme de organizare pentru desfășurarea activităților economice 69

Secțiunea a 3-a. Încetarea personalități juridice 71

Titlul III. Publicitatea în raporturile juridice specifice relațiilor de afaceri 73

Capitolul I. Aspecte generale 73

Capitolul II. Publicitatea datelor, informațiilor și situațiilor juridice 76

Secțiunea 1. Definiția și obiectul publicității legale 76

Secțiune a 2-a. Efectele fundamentale ale publicității 76

Capitolul III. Publicitatea prin cartea funciară 78

Secțiunea 1. Funcția și conținutul cărții funciare 78

Secțiunea a 2-a. Înscrierile în cartea funciară 79

Capitolul IV. Publicitatea prin registrul comerțului 81

Capitolul V. Acte supuse obligației de înmatriculare și/sau menționare în registrul comerțului 83

Titlul IV. Dreptul special al raporturilor juridice specifice afacerilor 85

Capitolul I. Funcționarea societăților 85

Secțiunea 1. Introducere 85

Secțiunea a 2-a. Adunarea generală 87

Secțiunea a 3-a. Aspecte de procedură. Convocare, termene, forme, conținut obligatoriu 88

Secțiunea a 4-a. Hotărârile organelor sociale și dreptul la acțiunea în anulare/nulitatea absolută ... 91
Secțiunea a 5-a. Decizia administratorului, a consiliului de administrație sau a directoratului ... 92
Secțiunea a 6-a. Registrele societare obligatorii ... 92
Secțiunea a 7-a. Răspunderea societății cu personalitate juridică, răspunderea fondatorilor și răspunderea organelor de conducere ... 93
§1. Răspunderea civilă a administratorilor în temeiul Legii nr. 31/1990 ... 95
§2. Acțiunea în răspundere ... 96
§3. Condițiile angajării răspunderii administratorului ... 96
§4. Răspunderea patrimonială pentru deschiderea procedurii insolvenței ... 97
§5. Răspunderea fiscală solidară ... 98
§6. Răspunderea penală sau contravențională ... 98
§7. Răspunderea disciplinară ... 99
§8. Răspunderea individuală și răspunderea solidară ... 100
Capitolul II. Capitalul și nevoia de finanțare legală a afacerii ... 102
Secțiunea 1. Introducere ... 102
Secțiunea a 2-a. Finanțarea tradițională a afacerii ... 103
Secțiunea a 3-a. Împrumutul asociaților sau al acționarilor ... 103
Secțiunea a 4-a. Majorarea capitalului social ... 105
Secțiunea a 5-a. Emiterea de acțiuni (*equity financing*) ... 106
Secțiunea a 6-a. Emiterea de obligațiuni (*fixed income*) ... 106
Secțiunea a 7-a. Instrumente financiare compuse și cadrul reglementar european ... 107
Secțiunea a 8-a. Analiza activelor reale și a piețelor private (alternative) ... 108
Secțiunea a 9-a. Investițiile imobiliare ... 109
Secțiunea a 10-a. Bunuri și metale prețioase ... 109
Secțiunea a 11-a. Mecanismul de plată directă și decontare prin intermediul APIA ... 109
Secțiunea a 12-a. Criptoactivele ... 110
Capitolul III. Garantarea executării obligațiilor în raporturile juridice de afaceri ... 111
Secțiunea 1. Introducere ... 111
Secțiunea a 2-a. Noțiunea și funcția garanțiilor în raporturile de afaceri ... 111
Secțiunea a 3-a. Clasificarea comună a garanțiilor ... 112
§1. Garanțiile personale. Structură și principii ... 113
§2. Garanțiile reale. Structură și principii ... 113
2.1. Ipoteca ... 113
2.2. Ipoteca imobiliară. Constituire, efecte și executare ... 113
2.3. Ipoteca mobiliară ... 115
§3. Gajul ... 115
§4. Dreptul de retenție și privilegiile speciale ... 116
Secțiunea a 4-a. Garanțiile personale. Fideiusiunea ... 116
Secțiunea a 5-a. Scrisoarea de garanție ... 117
Secțiunea a 6-a. Scrisoarea de confort ... 118
Secțiunea a 7-a. Rangul garanțiilor și concursul creditorilor ... 118
Secțiunea a 8-a. Concluzii ... 119

Capitolul IV. Dreptul afacerilor în agricultură 120
Secțiunea 1. Introducere 120
Secțiunea a 2-a. Verificarea titlului de proprietate a bunurilor imobile cu destinație agricolă 121
Secțiunea a 3-a. Proprietatea și folosința asupra terenurilor agricole 123
Secțiunea a 4-a. Contractul de arendare 124
Secțiunea a 5-a. Aspecte privind vânzarea terenurilor extravilane 127
Capitolul V. Dreptul afacerilor și relațiile de muncă 129
Secțiunea 1. Introducere 129
Secțiunea a 2-a. Contractul individual de muncă 130
§1. Noțiunea și caracterele juridice ale contractului individual de muncă 131
§2. Condițiile de validitate, nulitatea și tipologia contractului individual de muncă 132
§3. Regimul juridic special al eventualei nulități a contractului individual de muncă 133
§4. Contractul individual de muncă pe durată nedeterminată, pe durată determinată, cu normă întreagă și/sau cu timp parțial 134
§5. Forme particulare de executare a obligațiilor salariatului din contractul de muncă (munca la domiciliu și telemunca) 136
§6. Executarea contractului individual de muncă 139
§7. Încetarea contractului individual de muncă prin concediere 141
§8. Incidente în derularea contractului de muncă. Hărțuirea morală la locul de muncă 143
Secțiunea a 3-a. Contractul colectiv de muncă și relevanța negocierilor dintre patronat și salariați 145
§1. Încheierea, validitatea și regimul nulității 146
§2. Executarea, modificarea, suspendarea și încetarea contractelor colective de muncă 147
§3. Lucrul pe platforme digitale 147
Capitolul VI. Fiscalitatea în raporturile juridice specifice afacerilor 149
Secțiunea 1. Aspecte generale 149
Secțiunea a 2-a. Impozitul 149
Secțiunea a 3-a. Inspecția fiscală și raportul de inspecție fiscală 151
Secțiunea a 4-a. Aspecte jurisprudențiale privind raporturile fiscale litigioase dintre autoritatea fiscală și contribuabil 154
Secțiunea a 5-a. Titlul executoriu fiscal. Decizia de impunere 156
Capitolul VII. Concurența în raporturile juridice de afaceri 161
Secțiunea 1. Introducere 161
Secțiunea a 2-a. Conceptul de concurență și funcțiile sale economico-juridice 161
Secțiunea a 3-a. Întreprinderea ca subiect al normelor de concurență 162
Secțiunea a 4-a. Înțelegerile anticoncurențiale 162
Secțiunea a 5-a. Abuzul de poziție dominantă 163
Secțiunea a 6-a. Sancțiunile pecuniare și principiul proporționalității 165

Capitolul VIII. Insolvența, reorganizarea, falimentul 169
Secțiunea 1. Aspecte generale 169
Secțiunea a 2-a. Proceduri de prevenire și deschidere a insolvenței 170
Secțiunea a 3-a. Deschiderea procedurii. Primele măsuri 173
Secțiunea a 4-a. Ridicarea dreptului de administrare 177
Secțiunea a 5-a. Tabelul de creanțe și contestațiile la tabel 178
Secțiunea a 6-a. Reorganizarea judiciară 180
Secțiunea a 7-a. Anularea actelor și operațiunilor frauduloase 181
Secțiunea a 8-a. Procedura de faliment 182
Capitolul IX. Dreptul penal al afacerilor 187
Secțiunea 1. Aspecte generale 187
Secțiunea a 2-a. Izvoarele dreptului penal al afacerilor în România 188
§1. Izvoare interne 188
§2. Izvoare externe 188
Secțiunea a 3-a. Trăsăturile specifice ale infracțiunilor de afaceri 189
Secțiunea a 4-a. Răspunderea penală a persoanei juridice în materia dreptului penal al afacerilor 189
Secțiunea a 5-a. Principalele categorii de infracțiuni de afaceri 190
§1. Infracțiuni privind societățile comerciale 190
§2. Infracțiunile de corupție în mediul de afaceri 191
§3. Evaziunea fiscală 193
§4. Spălarea banilor 196
§5. Infracțiuni privind insolvența 197
§6. Infracțiuni săvârșite în cadrul operațiunilor din piața de capital 199
Secțiunea a 6-a. Infracțiuni comise prin sisteme informatice și prin mijloace electronice de plată 200

Concluzii 203

Bibliografie 207